

GEKLEURDE EIEREN

GEKLEURDE EIEREN

**Een verhaal gebaseerd op ware
gebeurtenissen**

N.G.

Schrijver: N.G.

Coverontwerp: Mijnbestseller.nl 2024

ISBN: 9789 403 754 062

INHOUD:

- 1 DE FAMILIE SAVIĆ
- 2 JOSIP BROZ TITO
- 3 ZARA
- 4 DE EERSTE BRIEF UIT ZWEDEN
- 5 BIJ TANTE
- 6 TRANÅS
- 7 OORLOG IN ZADAR
- 8 HET BEGIN - 2 mei 1991.
- 9 ONZE SCHOOL IN ZADAR
- 10 BENKOVAC
- 11 ONZE STRAAT
- 12 SLACHTING IN ŠKABRNJA
- 13 HET BEGIN VAN DE JAREN NEGENTIG
- 14 DE EERSTE LUCHTAANVAL
- 15 DE TWEEDE BRIEF UIT ZWEDEN
- 16 TELEFOONTJE UIT ZWEDEN
- 17 MAMA EN IK REDDEN DE EIERN
- 18 DE TANTE UIT ZWEDEN
- 19 DE DERDE BRIEF UIT ZWEDEN
- 20 WAPENSTILSTAND EN "UNPROFOR"
- 21 GRANAAT DIE EEN HUIS RAAKT
- 22 TINA WIL TERUG NAAR HUIS
- 23 OVERPLAATSING NAAR LANDSKRONA
- 24 EEN FAMILIE UIT VUKOVAR
- 25 HOE DE EIERN OVER TE BRENGEN NAAR ZWEDEN
- 26 TERUG NAAR HUIS
- 27 ANKICA GAAT NAAR BELGIË
- 28 TINA GAAT TROUWEN
- 29 REIS NAAR DALMATIË
- 30 "UNPROFOR"- KANTOOR
- 31 OP BEZOEK IN ZADAR
- 32 "STORM", ZOMER 1995

Beste lezer,

Dit is een verhaal gebaseerd op ware gebeurtenissen tijdens de oorlog in Kroatië (1991 - 1995). Ik heb de personages van de tweelingzussen Tina en Nina gebruikt, die hun woonplaats Zadar moeten verlaten vanwege de oorlog. In hun huis waren drie waardevolle veelkleurige eieren achtergelaten. Die wilden ze redden. Omdat ik nog in Zadar woonde en de zussen al in Zweden waren, werd ik gevraagd om de eieren te redden.

Mijn moeder en ik probeerden de kostbare eieren te redden. Ik beschrijf de oorlogssituatie van toen zoals ik die als tiener heb meegemaakt. Ik zag veel verwoeste huizen van de mensen die de stad hadden verlaten. Ik beschreef ook hoe mijn familie en ik overleefden in de stad die toen werd aangevallen.

Een van de hoofdpersonen is Tina die koste wat het kost naar Zadar wil komen. Ongeacht de oorlog en het gevaar om terug te komen. Ondertussen is ze getrouwd met haar vriend in Zweden. Maar toch was haar enige wens om terug te komen en haar oma te bezoeken in het dorp vlakbij Benkovac in Kroatië. Ik beschreef haar reis naar het oorlogsgebied en haar bezoek aan Zadar met de VN-troepen. Daar werd ze geconfronteerd met haar verwoeste en afgebrande familiehuis. De familie had alles achtergelaten, haar moeder herinnerde zich haar borduurwerken die in het familiehuis waren achtergebleven.

"Hoe vaak heb ik mezelf niet gestoken met die verdorpe naald toen ik al die borduurwerken probeerde af te krijgen? Hoeveel avonden heb ik niet doorgebracht voor dat schemerige licht, boven die schele lamp in de woonkamer; met het afmaken van de borduurwerken die uiteindelijk niet eens gered werden!? Ze schokte plotseling toen ze ontwaakte uit de droom waar ze even in zat. Plotseling kwam ze weer terug in de werkelijkheid. Ze voelde dat haar ogen vol tranen stonden die nu onstuitbaar over haar rode wangen stroomden. De Zweedse vrouw duwde snel een pakje met papieren zakdoekjes naar haar toe. Rajka nam er een uit en veegde haar tranen weg. Ze

bleven maar over de wangen van deze vrouw stromen. Ze dronk wat water en praatte verder. En toen lieten ze plotseling een bom vallen voor ons huis, laat in de avond."

Helemaal aan het begin van het boek legde ik het leven in Zadar uit toen het nog Italiaans was en Zara heette. De inwoners van Zara verlieten hun huizen aan het einde van de Tweede Wereldoorlog.

"Alsof ze bang waren dat iemand ze zou horen fluisterden sommige mensen zachtjes dat de Italianen aan het einde van de Tweede Wereldoorlog hun prachtige villa's op het schiereiland in de oude stad Zadar moesten verlaten. De Italianen die daar tot het einde van de Tweede Wereldoorlog woonden, lieten al hun waardevolle bezittingen, grote oude villa's, duur servies en prachtig versierd meubilair achter. En lieten hun huizen in Zara voor altijd achter. Men kon niets meenemen, behalve basisdingen. In die tijd lag Zara grotendeels op een schiereiland. Het was van buitenaf omringd door stadsmuren. De oude stad met zijn prachtige gebouwen van witte steen zag eruit als een enorm fort omringd door verdedigingsmuren. Binnen en achter de massieve stenen vestingmuren lagen prachtige grote villa's. Daar woonden rijke Italianen."

Net als Tina en Nina kwamen de Italianen nooit meer terug naar Zadar. Aan het einde van het boek werd de oma van Tina en Nina op brute wijze vermoord. Net na de actie "Storm" in 1995 en kort na het einde van de oorlog. Dit was gebaseerd op ware gebeurtenissen toen meer dan tien oude mensen op brute wijze werden vermoord in twee dorpen naast elkaar. Ik heb veel krantenartikelen gebruikt die op internet zijn gepubliceerd als bewijs voor de authenticiteit van de gebeurtenissen die toen plaatsvonden.

Ik verontschuldig me voor grammaticafouten die ik heb gemaakt tijdens het schrijven van het boek. Houd er rekening mee dat Nederlands niet mijn moedertaal is. Ik heb het boek diep vanuit mijn hart geschreven, terwijl ik probeerde mijn

persoonlijke ervaringen uit de oorlog te beschrijven. Vanwege het gevoelige oorlogsonderwerp heb ik besloten mijn eerste boek anoniem te publiceren.

1 DE FAMILIE SAVIĆ

Tina en Nina Savić werden in 1977 geboren in Zadar. Hoewel ze op dezelfde dag geboren werden, leken ze niet op elkaar. Op de dag dat de twee zusjes werden geboren hadden ze al lang, donker en krullend bruin haar.

Het waren hele mooie en schattige baby's. Zusjes huilden niet vaak. Ze keken gewoon rustig naar de wereld om hen heen en glimlachten de hele tijd vrolijk. Ze keken rond met hun grote blauwe ogen en probeerden aandacht te krijgen van hun moeder Rajka. De twee groeiden op omringd door veel liefde die ze van hun ouders kregen. In die tijd werden christelijk-orthodoxe kinderen meestal niet gedoopt. Hun ouders waren lid van de communistische partij, die in die tijd niet vriendelijk stond tegenover de kerk, religie of religieuze feestdagen zelf.

Dat was de reden dat Tina noch Nina als baby door hun ouders werden gedoopt. Volgens de kerkregels en de christelijke religie moest je je kinderen als baby dopen en zeker niet na hun eerste verjaardag.

Slechts enkelen zeiden dat ze op zondag kathedralen bezochten, de mis bijwoonden of godsdienstonderwijs kregen in kerken. Aan de andere kant werden katholieke kinderen meestal op tijd gedoopt, terwijl orthodoxe slechts soms werden gedoopt. Katholieke kinderen werden gedoopt zoals het hoort volgens de kerkelijke regels, idealiter voor hun eerste verjaardag. Daarna bezochten ze regelmatig kerken en religieuze ceremonies met hun ouders.

Tegelijkertijd waren de christelijk-orthodoxe kerken meestal leeg. Hoewel ze prachtig versierd waren, vol met mooi geschilderde iconen aan de muren, was het binnen niet erg druk. Aan de andere kant waren de katholieke kerken drukbezocht en kon je er comfortabel zitten tijdens de lange mis. In orthodoxe kerken moest je de hele tijd staan tijdens de lange ceremonies.

Bijna elk deel van onze stad had wel een rooms-katholieke kerk. Aan de andere kant was er maar één orthodoxe kerk in het oude stadscentrum. Naar verluidt was het lang geleden ook een katholieke kerk en besloten ze deze uit solidariteit aan de christelijk-orthodoxen te geven. Op die manier zouden orthodoxe gelovigen hun geloof kunnen belijden en ook vaker een kerk kunnen bezoeken.

Ook al werd de prachtige kerk in het centrum van de stad geschonken, de meeste orthodoxe kinderen bleven ongedoopt, net als hun ouders die niet in God geloofden. Anderen wisten niet eens wat hun geloof of dat van hun ouders was. Er waren veel gemengde huwelijken en dorpen waar zowel christelijke katholieken als orthodoxen samenwoonden. Omdat velen met elkaar getrouwd waren, verklaarden de meesten zich meestal Joegoslaaf.

Er waren ook mensen die het niet leuk vonden als de anderen regelmatig de kerken bezochten. De Dag van de Jeugd werd elk jaar gevierd op 25 mei en werd beschouwd als de grootste feestdag van het toenmalige Joegoslavië. Het werd georganiseerd ter ere van onze president Josip Broz Tito. Vlak voor de grote viering in Joegoslavië vroeg onze lerares Slavica hardop:

"Laat iedereen die naar de kerk gaat naar voren stappen. Laat me twee vingers van je zien als je op zondag naar een kerk gaat voor de mis of godsdienstonderwijs," zei de lerares luid voor onze klas.

Het was gericht aan de katholieke kinderen die meestal op zondag naar de kerk gingen. In de kerken werd godsdienstonderwijs voor hen georganiseerd. Hiertoe was besloten nadat de Communistische Partij de macht in ons land had overgenomen en na de Tweede Wereldoorlog. Toen werd besloten dat kinderen geen godsdienstles meer mochten krijgen op school.

Er heerste stilte in de klas. Eerst durfde niemand naar voren te stappen.

Ik denk dat ik toen in de tweede of derde klas van de basisschool zat. Ik kan me niet alle details herinneren, maar ik weet wel dat ik me erg ongemakkelijk en verward voelde. Ik kon niet zeggen of het iets was dat onze lerares ondersteunde en waardeerde, of iets dat ze helemaal niet goedkeurde. Ik herinner me alleen dat onze lerares Slavica in een grote witte villa woonde. Niet zo ver van onze basisschool.

Een stuk of zeven leerlingen stapten naar voren voor ons klaslokaal. Ze dachten dat het geen kwaad kon om op zondag naar de kerk te gaan en de mis of het godsdienstonderwijs bij te volgen.

In feite leert de kerk ons om alle mensen en andere kinderen om ons heen lief te hebben, dus wat kan er verkeerd zijn aan kerkbezoek? En waarom zou het veroordeeld moeten worden? En nog van onze dierbare lerares?

De lerares nodigde degenen die verlegen twee vingers hadden opgestoken uit om voor de klas te komen staan. Ze moesten in de rij gaan staan voor de rest van ons. Toen legde ze uit dat het verkeerd was om naar kerken te gaan, omdat je er niets leert, God niet echt bestaat en het zinloos is om er naartoe te gaan.

"Als je ouders je elke zondag naar de kerk sturen voor de mis of het godsdienstonderwijs verspil je alleen maar je tijd. Je kunt die tijd beter gebruiken om je huiswerk te maken en thuis te oefenen met lezen, spellen of matten. In plaats van naar de kerk te gaan," legde onze lerares ons allemaal uit. Vooral aan degenen die voor de klas stonden.

Ze keken alleen maar verward met hun kleine onschuldige ogen en voelden zich schuldig dat ze voor de klas waren gezet omdat ze naar een kerk gingen.

Het was een gebeurtenis die me diep is bijgebleven. Het is me nooit duidelijk geworden waarom onze lerares Slavica het afkeurde en wat er mis was met de kinderen die op zondag naar de kerk gingen. Als ouders van ze dat fijn vonden.

Ik durfde niets te vragen over kerken thuis. Soms gebeurde het dat ik gewoon geen antwoord kreeg op sommige vragen die ik thuis stelde. Of mijn ouders keken me gewoon vreemd aan. Ik denk dat ze bang waren om iets verkeerd te zeggen. Dus bleef ik stil zitten en deed ik alsof er die dag niets was gebeurd in de klas. Ik probeerde deze gebeurtenis te vergeten en dacht er niet meer aan.

Toch herinner ik me dat mijn vriend Toni een van degenen was die voor ons klaslokaal stond. Hij probeerde onze lerares Slavica uit te leggen waarom hij elke zondag naar de kerk ging. Aan de andere kant geloofde zij dat zijn ouders wilden dat hij daarheen ging en dat het niet zijn eigen vrije wil was. Hij probeerde haar ervan te overtuigen dat God echt bestaat.

"Op een dag zul je zien dat Hij echt bestaat. God woont in de hemel," probeerde Toni haar uit te leggen.

De lerares lachte luid en spottend naar hem. Met haar lichaamstaal nodigde ze de andere leerlingen in de klas uit om haar lach te volgen. Daarna begonnen de andere kinderen haar na te doen. Ze lachten ook spottend naar mijn klasgenoot.

Toni stond gewoon trots voor ons klaslokaal. Hij keek uitdagend naar de andere kinderen die de hele tijd hard aan het lachen waren en gesteund werden door onze juf Slavica voor hen.

Ik was helemaal in de war. Waar ging het over? Het was me nog steeds niet duidelijk. Ik deed net alsof ik iets in mijn schrift aan het schrijven was. Ik bewoog niet, zat nog steeds op mijn schoolstoel en probeerde me te verstoppen voor de anderen.

2 JOSIP BROZ TITO

De Dag van de Jeugd was een feestdag die overal in ons gemeenschappelijke thuisland - de Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ) - werd gevierd. Op 25 mei werd de geboortedag van onze populaire president - Josip Broz Tito - gevierd.

Tito was een echte heer. Altijd keurig gekleed in een modern pak met stropdas. Zijn jasje was meestal versierd met verschillende medailles die aan de mensen van Joegoslavië moesten laten zien hoe groot en belangrijk hij was. Hij was degene die verantwoordelijk was voor de overwinning op het fascisme tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar ook voor de broederschap en eenheid tussen alle volkeren van Joegoslavië na de oorlog.

Al die medailles die Tito op zijn borst droeg, pasten niet altijd aan zijn linkerzijde, dus droeg hij ze ook aan zijn rechterzijde. Al die verdiensten die hij na de Tweede Wereldoorlog kreeg, vond ik vreemd. Als klein kind vond ik het volkomen onduidelijk. Tito leek verantwoordelijk voor alles wat we toen hadden. Hij was zo iets als onze koning die we eigenlijk niet hadden. Of in ieder geval een god uit de hemel die hier op aarde onder ons rondliep. Tegen Tito mocht niets beledigend gezegd worden. Je mocht niet vloeken of iets tegen hem zeggen in het bijzijn van de anderen. Er waren maar weinig veroordeelden voor ongehoorzaamheid aan Tito. Ze werden ervan verdacht een vies woord tegen Tito te hebben gezegd en belandden later op "Goli otok". Zonder bewijs dat ze echt zo'n vies woord tegen onze president Tito hadden gebruikt, werden ze naar het eiland gestuurd om de hele dag grote zware stenen te graven en te verplaatsen. Ze werden jarenlang opgesloten en moesten hun straf uitzitten op het verlaten eiland "Goli otok". Het was het eiland van de angst dat toen niet populair was bij de mensen in Joegoslavië.

Tito verscheen vaak tijdens verschillende ceremonies waar hij meestal filosofische toespraken hield over broederschap en eenheid van het hele volk dat in Joegoslavië woonde. Hij had het over Joegoslavië dat eindeloos aanbeden, geliefd en gerespecteerd moest worden door ons allemaal.

“Gevoelig als een oog!”

Hij herhaalde deze zin alsof hij zelf bang was dat Joegoslavië op een dag uit elkaar zou vallen. Vroeger of later.

Tito bezocht verschillende steden waar mensen ceremonies ter ere van hem organiseerden. De populaire president leek iemand die van een andere planeet kwam of zelfs uit een ander land ver weg van het communistische Joegoslavië. Hij bezat vele huizen, villa's en zomerresidenties overal in onze grote voormalige staat. Hij was overal in Joegoslavië te zien. Hij rookte dikke zwarte sigaretten alsof hij uit Cuba kwam. Tito sprak met dat vreemde accent dat niet echt op onze taal leek. Officieel woonde hij in de hoofdstad van Joegoslavië, in Belgrado Servië. Maar hij bezocht vaak de verschillende populaire bestemmingen van het voormalige Joegoslavië. Meestal was hij tijdens hete zomers op de Brijuni-eilanden te zien. Daar organiseerde hij recepties voor verschillende vertegenwoordigers en gasten van over de hele wereld. Tegelijkertijd genoten ze van de luxe van zijn privé “Safari”. Tito had op de Brijuni-eilanden een verzameling exotische dieren uit verschillende delen van Afrika.

Ik herinner me dat we toen alleen wilde dieren op televisie konden zien, het eerste of tweede programma in die tijd. Meer programma's waren er niet op onze tv. Sommigen die in grote steden woonden, zoals Zagreb of Belgrado, konden naar de dierentuin gaan en daar zulke prachtige dieren in levenden lijve bewonderen. Slechts enkelen van ons hebben zulke wilde dieren in het echt gezien. Behalve

natuurlijk Tito en zijn vrouw Jovanka en enkele van hun naaste medewerkers.

Er was geen dierentuin in ons kleine stad Zadar. In feite was er een klein park voor kinderen om te spelen en ze hadden weinig exotische dieren daar. Je zag schildpadden, konijnen maar ook een vreemd aapje. Ik wilde altijd al dat mooie aapje met zijn kleine mensenhandjes en -vingertjes stelen. Ik kan me nog herinneren dat dat aapje gras at terwijl hij het vasthield met zijn kleine vingertjes. Ik wilde dat schattige dier bij me thuis hebben. Maar natuurlijk was dit slechts een wens van mij. Ik heb als klein jongetje nooit olifanten of giraffen in leven gezien.

Maar op de Brijuni-eilanden waren olifanten, giraffen, zebra's en verschillende kleurrijke vogels. Ooit had ik ook gehoord dat Tito al die prachtige dieren als cadeau had gekregen van zijn vrienden uit de hele wereld. Ze zeiden het een keer op tv. Vertegenwoordigers die uit Afrika kwamen, brachten arme dieren mee als cadeau voor onze president Tito. Brijuni werd beschouwd als een ideale plek voor de wilde dieren. Hoewel de Brijuni-eilanden niet in Afrika liggen, hebben ze een mild mediterraan klimaat en wilde dieren kunnen er niet ontsnappen. Het wordt omringd door de Adriatische Zee, dus ze konden genieten van de uitgestrektheid en de weilanden rondom het eiland. Net als ergens waar ze vroeger leefden, ver weg in hun thuisland Afrika.

Er werd gezegd dat onze president Tito werd gerespecteerd door alle belangrijke mensen in de wereld, maar ook door de lokale bevolking. Hij was welkom in alle landen van de wereld. Joegoslavië had in die tijd een zeer goede reputatie en de burgers van ons land reisden met rode paspoorten over de hele wereld. Ze hadden geen visum nodig.

Iedereen adoreerde Tito.

Tenminste, zo leek het.

President Tito werd geboren op 7 mei 1892 in Kumrovec, de Republiek Kroatië, toen deel uitmakend van SFR Joegoslavië. Het grote land bestond uit zes republieken, waaronder twee autonome provincies - Vojvodina en Kosovo.

Ik herinner me dat de Dag van de Jeugd werd gevierd met verschillende activiteiten, diverse optredens en evenementen in het stadscentrum en voetbalstadions overal in de buurt. Ook op basisscholen werd de dag gevierd als een belangrijke gebeurtenis. De persoonlijkheid en het werk van Josip Broz werden zeer geprezen. Mensen tekenden een groot transparant met de tekst:

“We houden van je, onze lieve president Tito!”

Het stokje van de jeugd werd door heel Joegoslavië gedragen. Het reisde door alle zes republieken en twee provincies van voormalig Joegoslavië.

Hoewel Tito op een totaal andere dag en datum was geboren, werd zijn verjaardag officieel gevierd op 25 mei.

Ik wist niet precies wanneer onze president Tito was geboren. In die tijd wist ik niet eens de exacte geboortedatum van mijn ouders. Als klein kind wist ik nauwelijks dat Tito onze beroemde president was. Zijn geboortedatum moet bekend zijn. In die tijd was Tito belangrijker dan wat dan ook op aarde. Maar niet voor mij.

Men moest de basisdingen over zijn karakter en werk weten. Vooral de geboortedatum.

Dus op een dag was er een opdracht op onze school die luidde: “Wanneer is de president van onze Socialistische Federale Republiek Joegoslavië Josip Broz Tito geboren?”

Ik wist niet het juiste antwoord op deze vraag, dus de lerares werd erg boos. Ze schreeuwde uit volle borst tegen me: "Hoe komt het dat je niet weet wanneer de president geboren is? Dat moeten we allemaal weten!"

Mijn lerares schreeuwde alsof dit het allerbelangrijkste was. Ik voelde me verward en beschaamd terwijl ik verdrietig mijn hoofd liet zakken. Eigenlijk begreep ik niet echt wat er zo belangrijk was aan Tito en de datum van zijn verjaardag. Ik moest van de lerares de geboortedatum en het geboortjaar van onze president op het blanco witte vel van mijn schrift schrijven. Ik moest het de hele dag opschrijven.

Het was de dag waarop ik onze lieve president Tito, zoals we hem in die tijd noemden, begon te haten. Nadat ik de geboortedatum van de president van Joegoslavië duizend keer op een blanco vel wit papier had geschreven, was mijn lerares ook niet langer mijn liefste persoon.

Tina en Nina Savić gingen naar dezelfde basisschool. Eerst heette de school "Smiljevac" maar later besloten ze om de naam van de school te veranderen naar "Maršal Tito" basisschool. Maar zelfs deze naam hield niet lang stand omdat Tito de grootste vijand werd. Hij werd ongewenst en werd uit Kroatië gegooid. Het gebeurde plotseling en overnacht. Begin jaren negentig. Zijn karakter en werk werden niet langer gerespecteerd onder de Kroaten. Hij werd plotseling impopulair en was schuldig aan al het slechte dat tot dan toe in Kroatië was gebeurd. Niemand wilde meer horen over "lieve" president Tito.

Na de eerste vrije parlementsverkiezingen in Kroatië en na 45 jaar communistisch eenpartijstelsel in 1990 won de Kroatische Democratische Unie (HDZ). Toen verscheen de nieuwe president van Kroatië, Dr. Franjo Tuđman, plotseling onder ons. Hij pleitte voor de onafhankelijkheid van Kroatië, welvaart en een beter leven voor ons allemaal.

De nieuwe president was toen erg populair en beloofde dat Kroatië na de afscheiding van Joegoslavië een nieuw Zwitserland zou worden. Een rijk, welvarend en goed ontwikkeld land.

Iedereen geloofde in een droom dat we een rijk en welvarend land zouden worden waar mensen gelukkig en rijk zouden zijn. Maar dat kon pas gebeuren na de onafhankelijkheid van Kroatië. En nadat we zijn gescheiden en Joegoslavië voorgoed hebben verlaten.

Tuđman had geen respect voor het werk van de voormalige Joegoslavische president Tito, de Communistische Partij en het regime dat als slecht voor Kroatië werd beschouwd. Velen geloofden Tuđman en zijn verhalen over een rijk, welvarend, goed ontwikkeld onafhankelijk Kroatië. Mensen geloofden in het sprookje van het "nieuwe Zwitserland". Mensen konden niet wachten tot Kroatië onafhankelijk zou worden en Joegoslavië voorgoed zou verlaten. In die tijd werd gezegd dat "ze het grootste deel van ons geld uit Kroatië stalen en meenamen". Naar verluidt werd het gestolen geld "overgebracht van ons Kroatië naar de Joegoslavische hoofdstad Belgrado en naar Servië".

Net als ik moesten Tina en Nina elke dag zo'n drie kilometer lopen naar school. We droegen zware rugzakken op onze kleine schouders. Te voet.

Onze school leek toen heel ver weg. Ik herinner me nog dat we over een wit smal pad liepen. Het was een wilde weg zonder asfalt. Het leek altijd erg lang en vermoeiend om op die manier naar onze school te lopen. Aan de andere kant van ons wijk was een snelweg. In die tijd was er nog geen trottoir langs de snelweg, dus onze ouders stonden niet toe dat we die weg gebruikten. Ze waren bang voor het drukke autoverkeer langs de weg en dat er een ongeluk kon gebeuren. Of nog erger, dat iemand ons zou kunnen aanrijden.

"Je kunt beter het veilige pad nemen, want daar rijden geen auto's. Langs de snelweg rijden ze altijd als gek en heel hard," waarschuwde mijn moeder me altijd.

We moesten altijd een heleboel boeken, schriften en andere schoolbenodigdheden die we nodig hadden voor de lessen, meenemen. In die tijd werd bijna alles van thuis meegenomen. Op school hadden we alleen bureaus, schoolborden en krijtjes. Hoe dan ook, we waren nog steeds blij met alle gekleurde krijtjes die we hadden. We pakten de tassen altijd 's avonds in zodat we 's ochtends vroeg zorgeloos op weg konden naar school.

Tina en Nina woonden in een huis vlakbij. In dezelfde buurt waar ik woonde. Ik kon hun huis duidelijk zien vanaf mijn eigen balkon. Hun vader Slobodan verhuisde begin jaren zeventig van zijn dorp naar de stad Zadar.

Het was de tijd waarin jonge mannen en vrouwen uit de omliggende dorpen, maar ook uit de verder weg gelegen gebied, besloten om naar de stad te verhuizen. Zadar begon zich net te ontwikkelen en uit te breiden en het bood de mensen uit de dorpen een veiliger en beter leven. De stad werd steeds groter en veel mensen uit het dorpen zagen hun betere toekomst in de stad.

Slobodan was toen een echte plattelandsjongen. Hij besloot ook naar de stad te komen. Met de hulp van zijn ouders, die hem al hun spaargeld gaven, slaagde hij erin een perceel te kopen met de bedoeling er een klein familiehuis op te bouwen. In die tijd kon je in onze nederzetting meestal kleinere percelen kopen van ongeveer 300 vierkante meter. Daarna begon men huizen naast elkaar te bouwen.

Slobodan ging al snel aan de slag bij een ervaren timmerman. Daar leerde hij zelf het vak van timmerman, dat hij later met succes zou voortzetten in de kelder van zijn kleine familiehuis.